

Høring - Presteboliger med særlig kulturhistorisk verdi

Det vises til høringsbrev fra Det kongelige Kulturdepartement datert 12 mars 2015 vedrørende presteboliger med særlig kulturhistorisk verdi.

Agder og Telemark bispedømmeråd har i møte 12.mai behandlet denne høring og vil komme med følgende kommentarer;

Presteboliger med særlig kulturhistorisk verdi

Agder og Telemark bispedømmeråd blir bedt om å redegjøre for hvilke presteboliger som fortsatt bør beholdes av Ovf som mulige tjenesteboliger og hvilke av fondets boliger som ikke lenger er aktuelle som presteboliger og eventuelt kan selges. Mange av fondets boliger har en viktig kirke- og kulturhistorisk verdi. Spørsmålet er om de fortsatt skal brukes som boliger for prester, eller om de kan ha et annet bruksområde.

Når boplikten nå avvikles vil det ikke være mulig å pålegge prester å bo i disse boligene, men flere av dem har en svært viktig kulturverdi for nærområdet, mange gode kvaliteter og en flott beliggenhet. Flere av boligene har også fått en betydelig oppgradering de senere år. Det er en forutsetning for videre bruk som prestebolig at disse boligene har de fasiliteter en forventer av en moderne bolig og at de holder en høy standard. Vi mener at noen prester vil kunne ønske å bosette seg i slike boliger. Og dersom en til noen stillinger kan tilby en slik oppgradert kulturhistorisk bolig mener vi at vi også vil få en bredde i søkermassen.

Vi ser likevel at selv om Ovf har boliger som de av kirke- eller kulturhistoriske årsaker ønsker å beholde, så vil ikke nødvendigvis bispedømmerådet ønske å beholde alle disse.

Samtidig mener vi det er et viktig moment at hvis en bolig er integrert i et kirketun/kirkegård bør en sørge for en fremtidig bruk av disse boligene som lar seg forene med den kirkelige virksomheten.

Vi mener også at man bør beholde bolig for biskop i nærhet til Domkirken.

Vi er blitt bedt helt konkret om å navngi hvilke boliger vi ønsker å beholde og vi ser disse også i sammenheng med de stillinger vi har, i det vi ut fra erfaring, ser som rekrutteringssvake områder. Mange boliger har stor kulturhistorisk verdi, men vi mener at en del av disse for fremtiden kan ha andre bruksområder og ivaretas på en bedre måte enn å brukes som prestebolig.

Vi kan ikke se at det er bispedømmerådets eller prestenes ansvar å ta vare på alle disse kulturhistoriske prestegårdene dersom de ikke vil ha en rekrutterende effekt.

Vi tror også at noen av boligene kan være direkte derekruiterende, noen på grunn av beliggenhet, standard eller størrelse, andre som lite hensiktsmessige familieboliger.

Vi har gått gjennom hele boligmassen med henblikk på hvilke boliger som ligger i det vi anser som rekrutteringssvake områder og prioritert disse, noen står på listen som kulturhistoriske og andre gjør ikke.

Boliger med høy kirke- og kulturhistorisk verdi.

1. Gjerpen prestegård, fra 1750, boareal 500m², fredet. Renoveres nå for ca. 4,5 mill, eies av en stiftelse som bekoster renoveringen.
2. Oddernes prestegård, fra 1761, boareal 500m², fredet. Vil sammen med Tveit prestegård være de eneste boligen som evt. beholdes i Kristiansand domprosti.
3. Tveit prestegård, fra 1812, fredet. (Se over)
4. Lista prestegård, fra 1851, boareal 600m², fredet.
5. Holt prestegård, fra 1720, boareal 450m², fredet. Har eget rom fra Holt akademi.
6. Seljord prestegård, fra 1796, boareal 600m², fredet. Har eget Landstadrom.
7. Heddal prestegård, fra 1932, boareal 400m². Ligger like ved stavkirken.
8. Lyngdal prestegård, fra 1832, boareal 500m², fredet. Kan bl.a. knyttes til Gustava Kjelland.

Vi kan ikke se at det i Agder og Telemark bispedømme er kommunale boliger med stor kirkelig- eller kulturhistorisk verdi.

Av hensyn til rekruttering vil vi ønske å beholde følgende boliger som også har kirke- eller kulturhistorisk verdi:

1. Drangedal prestegård fra 1776, boareal 450 m², ikke fredet. Høy verdi som kirkelig kulturminne.
2. Gjerstad prestegård fra 1895, boareal 500m², fredet. Niels Henrik Abel (1802 – 1829) vokste opp her, høy verdi som kirkelig kulturminne.
3. Nissedal prestegård fra 1800, boareal 400m². Hele prestegårdtunet med hovedhus, drengestue, driftsbygning, vognskjul og stabbur er fredet. Høy verdi som kirkelig kulturminne.
4. Vinje prestegård fra 1831, boareal 320m², fredet. Høy verdi som kirkelig kulturminne.

Boliger som ikke har spesiell kirke- eller kulturhistorisk verdi, men som bør beholdes ut fra rekrutteringshensyn.

1. Sirdal prestegård
2. Hægebostad prestegård
3. Bygland prestegård
4. Valle prestegård
5. Åmli prestegård
6. Fyresdal prestegård
7. Tokke prestegård
8. Hjartdal prestegård
9. Tinn prestegård

I tillegg mener vi det vil være behov for bolig på Rjukan. Nåværende prest bor i privatbolig og tjenesteboligen er derfor frigitt til Tinn kommune.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd godkjenner Høringsuttalelse – Presteboliger med kulturhistorisk verdi, med de endringer og tillegg som framkom i møte.